

PERSBERICHT

(embargo tot) 2 november 2010

uniek fossiel opgevist voor de Hollandse kust

Onbekende uitgestorven soort dolfijn ontdekt in de Noordzee

De Noordzeebodem heeft weer een geheim prijsgegeven. Een zwaar gefossiliseerd stuk bot dat op 11 november 2008 werd opgevist voor de kust van Zuid-Holland is door de onderzoekers Klaas Post en Erwin Kompanje, verbonden aan het Natuurhistorisch Museum Rotterdam, beschreven als een nieuwe soort dolfijn, *Plataleorostrum hoekmani* genaamd. Het vier tot zes meter lange, inmiddels uitgestorven zeezoogdier heeft een unieke lepelvormige snuit en leefde tot circa 2-3 miljoen jaar geleden in de Noordzee. Fossiele overblijfselen van deze dolfijn zijn nog nergens anders gevonden.

Het unieke fossiel - een deel van de snuit - is samen met een schaalmodel van de karakteristieke kop te zien in het Natuurhistorisch Museum Rotterdam, in de expositie 'Opgeraapt Opgevist Uitgehakt' die een overzicht toont van alle fossielen die in Nederlandse bodem gevonden worden.

De nieuwe dolfijnsoort, die in het Nederlands Hoekmans stompsnuitdolfijn heet, heeft in vergelijking met alle recente en uitgestorven dolfijnachtigen een extreem korte snuit waarvan de bovenkaken, links en rechts, zover naar buiten uitsteken dat de schedel een unieke lepelvorm en de kop daardoor een bizar, ballonvormig uiterlijk gehad moet hebben. Op basis van deze schedelkenmerken concludeerden Klaas Post en Erwin Kompanje dat het fossiel een overblijfsel is van een nieuw zeezoogdiergeslacht dat zij de naam *Plataleorostrum* gaven, met *hoekmani* voorlopig als enige soort. De nieuwe soort is verwant aan orka-achtige roofdolfijnen, in het bijzonder aan de grienden (*Globicephala*). De opvallende bolle kop doet vermoeden dat de Hoekmans stompsnuitdolfijn - net als de nu levende dolfijnen, met name de grienden - al over een geavanceerd sonarsysteem beschikte. De Noordzeebodem waar het fossiel is opgevist (52° 00' N | 2° 48' O; circa 110 km ten westen van Rotterdam) is een rijke vindplaats van zeezoogdierfossielen, waaronder die van vinvissen, noordkapers, orka's, potvissen, tuimelaars en walrussen. Deze fauna stamt uit de periode die loopt van het Midden-Plioceen tot het Vroege-Pleistoceen en is tussen de twee en drie miljoen jaar oud.

Klaas Post en Erwin Kompanje publiceerden hun bevindingen op 2 november in DEINSEA, het wetenschappelijke tijdschrift van het Natuurhistorisch Museum Rotterdam.

De wetenschappelijke naam *Plataleorostrum hoekmani* verwijst naar de unieke lepelvorm van de schedel (*platalea* = lepel; *rostrum* = snuit) en naar Albert Hoekman die het fossiel tussen de platvis ontdekte in de netten van het visserschip GO 28 en aan het Rotterdamse museum schonk.

Klaas Post en Erwin Kompanje zijn beide honorair-conservator van het Natuurhistorisch Museum Rotterdam. Post beheert er de collectie zoogdierfossielen en heeft zich gespecialiseerd in fossiele walvissen, dolfijnen en zehonden. Hij is, onder andere, de ontdekker van de Peruaanse roofpotvis *Livyatan melvillei*, die eerder dit jaar beschreven werd. Kompanje werkt aan de collectie recente zoogdieren en is kenner van ziekelijke afwijkingen in skeletten van zeezoogdieren. Hij stelde vast dat de unieke snuitvorm van de Hoekmans stompsnuitdolfijn niet het gevolg is van een botwoekering.

Zie: Post, K. & Kompanje, E.J.O., 2010 - A new dolphin (Cetacea, Delphinidae) from the Plio-Pleistocene of the North Sea - DEINSEA 14: 1-12 [ISSN 0923-9308]. Published 2 November 2010 [download PDF: <http://bit.ly/d2SIM3>]

meer informatie: Kees Moeliker 010 2660463 | 06 53778445 (de auteurs van de publicatie zijn te bereiken op 06 236225140 [Klaas Post, momenteel in China] en 06 53837655 [Erwin Kompanje, in Rotterdam])

beeldmateriaal: www.nmr.nl > museum > voor de pers > persfoto's | of <http://tinyurl.com/2ed4a6k>